

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 203. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342680517168/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

GUD ER IKKE DET ONDES KILDE

kand siges om andre Incommoditeter, hvilke besværges enhver i sær, men er til Nytte, Frelse og Conservation for den heele Jord og det menneskelige Kiøn udi Almindelighed.

Nu staaer tilbage at tale om den sidste Objection, som tages af det moralske Onde. Denne maa man bekiende at være den vigtigste og vanskeligste at besvare: thi den store Corruption og de mange Laster som have taget Overhaand i Verden, synes vanskeligt at conciliere med GUDs Viisdom og Godhed: og have Religionens Fiender deraf taget Anledning til at nægte GUDs Forsyn, og at tilskrive alting en blind Skiebne. Thi man kand herom ikke sige, som om physiske onde Ting, nemlig, at de ogsaa ere fornødne, og at de contribuere til den heele Verdens og det heele menneskelige Kiøns Vedligeholdelse. De gamle Stoici have søgt at løse Knuden paa den Maade, hvilket sees af Cleanthis Bøn saaledes forfattet: *O Jupiter! du som est alting udi alt, styr min Skiebne: jeg skal følge dig blindt. Enten jeg er nedstunken i Laster, eller jeg skinner af Dyder, saa finder jeg mig ligemeget fornøden til Skabningens Fuldkommenhed etc.* Men det er i steden for at løse en enkel Knude at giøre en dobbelt: Thi derved giøres enten den guddommelige Forsyn til intet, eller GUD bliver Aarsag til Synden. Epicurus betienede sig af saadant Argument for at nægte den guddommelige Direction. Hans Ord ere disse: *GUD vil afvende det Onde, men kand ikke; eller kand, men vil ikke, eller han hverken vil eller han kand. Dersom han vil og ikke kand, saa er han et afmægtigt Væsen: dersom han kand, men ikke vil, saa er han et ont Væsen: dersom han hverken vil eller kand, saa er han ond og afmægtig tillige. Ergo er der ingen GUD. Thi dersom han baade vil og kand, hvilket tilhører en guddommelig Natur, hvoraft reise sig da de mange onde Ting, som tage overhaand i Verden?*

Af dette Epicuri Argument have adskillige Vantroende siden betient sig, sær udi vor Tiid Mr. Bayle; hvilken haver vidst paa hundrede Façons at føre sig det til Nytte.